

CALENDARI CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA 2016: BOSCOS I INNOVACIÓ

ABRIL 2016

NOM DEL PROJECTE INNOVADOR:

Tècniques innovadores per a la millora de la supervivència dels arbres en restauracions i reforestacions forestals: el cas de protecció contra la predació per fauna cinegètica.

OBJECTIUS:

Aquest projecte té 3 objectius:

- Determinar les característiques òptimes (material, gramatge, llum de malla, mida, color, tipus i mida de l'aspre) que ha de tenir un protector individual d'arbres per a les principals espècies forestals emprades a Catalunya, totalment adaptat a les nostres condicions. En cas que aquest model particular no existeixi al mercat, es valorarà la possibilitat de cercar possibles fabricants locals que puguin crear unes poques desenes de milers d'unitats.
- Explorar experiències descrites a altres països per evitar els danys deguts al porc senglar en plantacions joves, mitjançant modificacions en els ingredients emprats en substractes de viverística forestal, emprat de repelents, etc, i proposta d'una nova barreja.
- Analitzar i discutir la conveniència d'aplicació de tècniques per evitar la predació de llavors forestals, tant físiques (protectors de llavors, mulches) com químiques (repelents, recobriment de la llavor, etc) i dissenyar un assaig pilot d'avaluació.

ANTECEDENTS:

Les restauracions forestals (replantacions, plantacions d'enriquiment, paisatgístiques, reforestacions de terrenys agraris, regeneracions assistides de boscos, etc) són una mesura fonamental contra el canvi climàtic, en captar i emmagatzemar a llarg termini carboni atmosfèric, així com una manera de promoure considerablement la diversitat biològica i funcional dels nostres ecosistemes. La majoria de vegades la component més costosa d'una restauració forestal és la seva protecció davant la fauna salvatge, especialment, davant porc senglar, cabirol, conill i cèrvol. En el cas de Catalunya, en els últims anys s'ha observat una pressió creixent i exponencial d'aquestes espècies, amb la qual cosa les restauracions forestals es veuen cada cop més amenaçades arreu del territori. Una plantació pot ser completament destruïda en unes poques hores, si no es protegeix adequadament. Quant a les tècniques de protecció de les plantacions forestals, destaquen dues actualment:

- Tancats perimètrics: envolten tota la plantació, i hi impedeixen l'accès. Aquesta solució té com a principals limitadors el seu cost (uns 15 €/ml en àrees planeres), el seu impacte visual i ambiental (són una barrera per al moviment de la fauna) i la seva inaplicabilitat en terrenys

d'orografia irregular. Per tant, no es tracta d'una tècnica vàlida a la majoria de projectes de restauració forestal.

- Protectors individuals: es tracta d'una solució molt més versàtil per evitar el consum de la part aèria de l'arbre per part del cabirol o el cèrvol, amb una gran varietat de models disponibles al mercat. Aquest tipus de solució s'empra habitualment a condicions climàtiques centreeuropees, per a les quals s'han dissenyat els models comercials de protector. En condicions mediterrànies, però, molts d'aquests models, especialment els de tub, donen problemes deguts a l'escalfament excessiu de l'arbre (danys per cremades), circulació deficient de l'aire dins el tub, desequilibris estructurals de l'arbre (esveltesa excessiva), etc. També molts models de protector individual de malla donen problemes de deformacions de l'arbre. Aquesta tècnica tampoc no és barata (un protector amb aspre pot costar entre 2 i 4,5 €, més el cost d'instal·lació) i no és totalment eficient per evitar els danys del porc senglar: aquests se solen centrar en el desarrelament dels arbres, en sentir-se atraguts per l'olor del substrate del viver que conforma el pa de terra d'un arbre plantat recentment.

Una modalitat particular de restauració forestal són les sembres (instal·lació de llavors en comptes de plàntules): els costos de preparació del terreny i implantació s'abarateixen considerablement, però no hi ha pel moment cap mesura eficient per protegir una sembra forestal. Ni tan sols la tanca perimètrica esmentada anteriorment és totalment eficient contra determinats predadors de llavors forestals com ara els ratolins o els esquiroles.

FOTOGRAFIES:

